

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 7.5.2008

SEC(2008) 1878 окончателен

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

относно проектът на решение на Европейския парламент, прието на 22 април 2008 г., за изменение на неговото Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом от 9 март 1994 г. относно правилата и общите условия за изпълнението на функциите на омбудсмана

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Член 195 от Договора за създаване на Европейската общност и член 107 г от Договора за създаване на Евратом постановяват, че правилата и общите условия, отнасящи се до изпълнението на задълженията на омбудсмана се приемат от Европейския парламент. Европейският парламент прие решение – известно като статут на омбудсмана – определящо тези правила и общи условия през март 1994 г.¹ и го измени през 2002 г.²

В писмо от 11 юли 2006 г. до омбудсмана Европейския парламент, омбудсманът заявява, че статутът продължава да представлява добра рамка за неговата дейност. Въпреки това, той посочва няколко възможни промени, които биха направили работата му по-ефикасна в полза на европейските граждани. Вследствие на това, омбудсманът поиска от Европейския парламент да измени членове 1, 3, 4 и 5 от статута.

Някои от предложените промени са чисто технически, като тези да се отстранят позоваванията към Европейската общност за въглища и стомана. Други засягат въпроси по същество като например правото на омбудсмана да встъпва във висящи съдебни дела пред Съда на Европейските общности; отказа за предоставяне на достъп до документи с надлежно аргументирани съображения за поверителност; показанията на длъжностни лица; информацията относно възможни престъпни действия; както и сътрудничеството в областта на основните права. С писмо от 6 март 2008 г. омбудсманът уведоми, че ще оттегли искането си за встъпване във висящи съдебни дела пред Съда на Европейските общности.

Въз основа на исканията на омбудсмана, на пленарната си сесия от 22 април 2008 г. Европейският парламент прие седем изменения в Статута на омбудсмана.

С писмо от 23 април 2008 г. Парламентът поиска от Комисията в съответствие с член 195, параграф 4 от Договора за ЕО и член 107 г, параграф 4 от Договора за Евратом, да даде становище по тези изменения.

Комисията приема измененията, отнасящи се до Европейската общност за въглища и стомана, които са от формален характер. Също така, Комисията е склонна да се съгласи с изменението, отнасящо се до изслушването на свидетели и потвърждаващо принципа, че длъжностните лица не се изслушват в качеството им на частни лица, а в ролята им на длъжностни лица и следователно продължават да бъдат обвързани от съответните разпоредби на Правилника за длъжностните лица, и по-специално задължението за опазване на професионална тайна.

По отношение на останалите изменения Комисията представя следните съображения:

¹ Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом на Европейския парламент от 9 март 1994 година относно правилата и общите условия за изпълнението на функциите на омбудсмана, (ОВ L 113; 4. 5. 1994 г., стр. 15).

² Решение на Европейския парламент от 14 март 2002 година за изменение на Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом относно правилата и общите условия за изпълнението на функциите на омбудсмана (92/262/ЕО, ЕОВС, Евратом), (ОВ L 92, 9.4.2002 г., стр. 13).

Достъп до документи

Комисията споделя загрижеността на Парламента за повишаване доверието на гражданите в способността на омбудсмана да провежда пълни и безпристрастни разследвания при предполагаеми случаи на лошо управление. С оглед на тази цел и като се имат предвид разпоредбите, уреждащи обществения достъп до документи на трите институции³, както и правилата за сигурност за работа при класифицирана информация, приложими в Комисията⁴ и Съвета⁵, е необходимо по-добре да се определят условията за достъп до чувствителна и класифицирана информация от страна на омбудсмана и неговите служители.

Що се отнася до документите с класифицирана информация, Комисията приветства предложението на Парламента омбудсманът да прилага правила, които са абсолютно равностойни на действащите правила на съответната институция или орган.

По отношение на друга информация, която се обхваща от задължението за опазване на професионална тайна според разпоредбите на общностното право, предвиждащи специална защита за подобна информация, Комисията споделя загрижеността на Парламента относно необходимостта омбудсманът и неговите служители да разглеждат заявления от трети страни за достъп до документи, получени от омбудсмана в хода на разследвания, в съответствие с условията и ограниченията предвидени в Регламент (ЕО) №1049/2001, и по-специално член 4 от него.

Комисията също споделя мнението на Парламента, че омбудсманът може да се споразумее с институциите по отношение на оперативните условия за достъп до информация или документи.

Ето защо Комисията приема целта на измененията относно достъпа до документи, при условие че те се формулират по-прецизно както следва:

Член 3, параграф 2, първа алинея: Институциите и органите на Общността са длъжни да предоставят поисканата от омбудсмана информация, както и да му осигурят достъп до съответните досиета. Достъп до класифицирана информация или до документи, особено до чувствителни документи по смисъла на член 9 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, се предоставя съгласно правилата за сигурност на институцията или органа и при условие, че омбудсмана спазва правила, които са абсолютно равностойни на действащите правила на съответната институция или орган.

³ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно обществения достъп до документи на Европейския парламент, Съвета и Комисията, (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

⁴ Решение на Комисията от 29 ноември 2001 г. за изменение на нейния процедурен правилник (2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом), (ОВ L 317, 3.12.2001 г., стр. 1).

⁵ Решение на Съвета от 19 март 2001 г. за приемане на разпоредбите относно сигурността на Съвета (2001/264/ЕО), (ОВ L 101, 11.4.2001 г., стр. 1).

Член 4, параграф 1: Омбудсманът и служителите от неговата администрация, за които важат разпоредбите на член 287 от Договора за създаване на Европейската общност и член 194 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, са длъжни да не разпространяват информацията и документите, до които са получили достъп в хода на извършваните от тях проверки. От тях се изисква **по-специално** да не разкриват класифицирана информация или документи, предоставени на омбудсмана, **особено** чувствителни документи по смисъла на член 9 от Регламент (ЕО) № 1049/2001 или документи, попадащи в обхвата на общностното законодателство относно защитата на личните данни, както и друга информация, която би увредила жалбоподателя или друго евентуално заинтересувано лице, без да се накърняват разпоредбите на параграф 2.

Омбудсманът и неговите служители разглеждат заявления от трети страни за достъп до документи, получени от омбудсмана в хода на разследвания, в съответствие с условията и ограниченията, предвидени в Регламент (ЕО) № 1049/2001, и по-специално член 4 от него.

Информация относно евентуални престъпни дейности

По отношение на информацията, която омбудсманът получава в хода на проверките и която засяга евентуални престъпни дейности, по негово мнение формулировката на член 4, параграф 2 от Статута може да се тълкува като изискване да действа по начин, който може да попречи на разследване в рамките на мандата на Европейската служба за борба с измамите (OLAF), тъй като трябва да привлече вниманието на националните власти към тези дейности, преди OLAF да е способна да го стори.

Комисията е съгласна с Парламента, че омбудсмана трябва да има възможност да уведомява OLAF за информация по въпроси от нейната компетентност. Въпреки това Комисията е на мнение, че предложеното от Парламента изменение не предоставя задоволително решение на проблема, тъй като от текста не става ясно дали понятието „компетентна институция или орган“ се отнася до OLAF. В същото време в следващото изречение вече се предвижда, че омбудсманът уведомява институцията или органа на Общността, в която служи въпросното длъжностно лице. И на последно място OLAF следва да бъде уведомявана само по въпроси от нейната компетентност.

За разрешаването на подобни потенциални проблеми, Комисията е съгласна със следната алтернативна формулировка, която уточнява, че омбудсманът следва незабавно да уведоми компетентните национални органи посредством постоянните представителства на държавите-членки или чрез службата на Комисията, натоварена с борба с измамите, в случаите, които са от нейната компетентност.

Член 4, параграф 2: Ако в хода на проверките, омбудсмана узнае за факти, за които счита, че биха могли да имат наказателноправно значение, той незабавно уведомява компетентните национални органи чрез постоянните представителства на държавите-членки **в Европейските общности или чрез службата на Комисията, натоварена с борба с измамите, в случаите, които са от нейната компетентност;** по целесъобразност, омбудсманът уведомява и институцията или органа на Общността, в която служи въпросното длъжностно лице или служител, и която може да приложи разпоредбите на член 18, параграф 2 от Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности. Омбудсманът може да информира заинтересуваната институция или орган на Общността и за фактите,

които поставят под въпрос поведението на техен служител от дисциплинарна гледна точка.

Сътрудничество в областта на човешките права

Настоящият статут представлява добра основа за сътрудничество на омбудсмана с националните омбудсмани и сходни органи в държавите-членки. Комисията напълно подкрепя тази практика. Въпреки това, учредителните договори не предоставят на омбудсмана общи компетенции за работа в областта на правата на човека и основните права.

Ето защо що се отнася да изменението, предложено от Парламента по отношение на сътрудничеството с национални и международни институции за защита и насърчаване на основните права, Комисията счита, че предложението надвишава предоставения от договорите мандат на омбудсмана.

Съгласно членове 302 и 303 от Договора за ЕО, Комисията, като представител на Общността, установява всички подходящи форми на сътрудничество с международни организации като цяло и в частност със Съвета на Европа. Трябва също да се отбележи, че през 2007 г. беше сключено споразумение между Общността и Съвета на Европа относно сътрудничеството между Агенцията за основните права на Европейския съюз и Съвета на Европа.

Като взе всичко това предвид, Комисията все пак може да се съгласи на следната алтернативна формулировка, която предоставя решение на горепосочените проблеми:

Член 5. Омбудсманът може, при същите условия и в рамката на функциите си, така както са посочени в член 195 от Договора за създаване на Европейската общност и член 107г от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, да си сътрудничи с институции и органи на държавите-членки, които се занимават с насърчаване и защита на основните права.

В заключение се предлага Комисията да приеме следния проект на становище.

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

относно проектът на решение на Европейския парламент, прието на 22 април 2008 г. за изменение на неговото Решение 94/262/ЕОВС, ЕО, Евратом от 9 март 1994 г. относно правилата и общите условия за изпълнението на функциите на омбудсмана

Комисията,
като взе предвид член 195, параграф 4 от Договора за създаване на Европейската общност и член 107г, параграф 4 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия;

ИЗДАВА СЛЕДНОТО СТАНОВИЩЕ

Гражданите трябва да имат доверие в способността на омбудсмана да провежда пълни и безпристрастни разследвания при предполагаеми случаи на лошо управление. Омбудсманът се нуждае от ясни, кратки и ефикасни правила. Ето защо Комисията широко споделя принципите, приети от Европейския парламент, със следните забележки:

Комисията споделя загрижеността на Парламента относно повишаване доверието на гражданите в способността на омбудсмана да провежда пълни и безпристрастни разследвания при предполагаеми случаи на лошо управление. С оглед на тази цел и като има предвид разпоредбите, уреждащи обществения достъп до документи на трите институции, както и правилата за сигурност за работа с класифицирана информация, приложими в Комисията и в Съвета, е необходимо да бъде намерена по-добра дефиниция на условията за предоставяне на достъп до класифицирана информация и до друга информация, обхваната от задължението за опазване на професионална тайна.

Комисията също споделя загрижеността на Парламента относно необходимостта омбудсманът и неговите служители да разглеждат заявления от трети страни за достъп до документи, получени от омбудсмана в хода на разследвания, в съответствие с условията и ограниченията, предвидени в Регламент (ЕО) № 1049/2001 и по-специално член 4 от него.

Ето защо Комисията може да се съгласи с целта на измененията, засягащи достъпа до досиета и документи. При все това, Комисията смята за необходимо приемането на алтернативна и по-ясна формулировка.

Освен това, Комисията споделя виждането на Парламента относно включването в статута на възможност за омбудсмана да уведомява Европейската служба за борба с измамите (OLAF) относно информация, която е от нейната компетентност. Комисията обаче е привърженик на алтернативна, по-прецизна формулировка.

Комисията не може да се съгласи с изменението, отнасящо се до сътрудничеството в областта на основните права в настоящия му вид, но е отворена към вариант, който да не създава впечатление за разширяване на компетентността на омбудсмана, така както е описана в учредителните договори, или за навлизане в институционните прерогативи на Комисията.

Комисията може да се съгласи с целта на изменението, засягащо свидетелстването на длъжностни лица, което потвърждава принципа, съгласно който длъжностните лица не се изслушват в качеството им на частни лица, а в ролята им на длъжностни лица.

И най-накрая, измененията, които се отнасят до Европейската общност за въглища и стомана са от чисто формален характер и не са предмет на забележки от страна на Комисията.